8

(Basından alınmıştır.)

2. Uygulama

İki Kategorik Değişkenli Veri Toplamayı Gerektiren Araştırma Sorusu Oluşturma

Duru, bir gazetede aşağıda görseli verilen haber metnini okuduktan sonra bu konuda araştırma yapmak istemiştir.

Fevre 22 Mart 2025 "Su tüketimine ilişkin elde edilen veriler, 2011 yılında kırk bir ülkede su sıkıntısı yaşandığını göstermiş, bu ülkelerden on tanesinde ise temiz su kaynaklarının tükenmek üzere olduğu belirlenmiştir. Artan kuraklık ile önlem alınmadığı takdırde bu durumun daha da kötüleşeceği ve 2050 yılına kadar her dört insandan en az birinin su sıkıntısından etkileneceği tahmin edilmektedir." (Kısaltılmıştır.)

Duru, yaptığı araştırmalar sırasında "Dünya Sağlık Örgütüne (WHO) göre temel ihtiyaçlarını (içme, temizlik, yemek pişirme vb.) karşılamak için bir insan günde en az 25 litre suya gereksinim duymaktadır ve küresel olarak bir kişinin günlük ortalama su tüketimi 80 litredir." bilgisine ulaşmıştır. Duru, bulunduğu sitedeki evlerin hangilerinde su tasarrufu yapılıp yapılmadığını anlamak için hanede yaşayan kişi sayısı, çocuk sahibi olma durumları, aylık (30 gün) su faturasında yazan ilk ve son endeks bilgileri ile kişi başı su tüketimini gösteren aşağıdaki tabloyu oluşturmuştur. (1 m³ = 1000 litre)

Daire No	Hanede Yaşayan Kişi Sayısı	Çocuk Var/Yok	İlk Endeks (m³)	Son Endeks (m³)	Kişi Başı Günlük Su Tüketimi (m³)
1	3	Var	611	619	
2	5	Var	927	940	
3	1	Yok	355	357	
4	4	Yok	823	832	
5	2	Yok	647	650	
6	8	Var	1256	1277	
7	6	Var	1190	1207	
8	7	Var	1350	1361	
9	3	Yok	520	527	
10	4	Var	426	436	

- 1. Tabloda boş bırakılan sütuna kişi başı su tüketim bilgilerini hesaplayarak uygun alanlara yazınız.
- 2. Tablodaki su tüketim bilgilerinden yola çıkarak kişi başı günlük 80 litre su tüketimi göz önünde bulundurulduğunda hangi hanelerde suyun tasarruflu kullanıldığı söylenebilir? Sınıf arkadaşlarınızla sözlü olarak tartışınız.
- 3. Duru, kişilerin evde su tasarrufu yapma davranışlarının hangi kriterlerle ilişkili olduğunu merak ederek bu konuda araştırma yapmak istemiştir. Buna göre Duru'nun su tasarrufu ile ilgili hangi kategorik değişkenlere göre araştırma yapabileceği hakkındaki görüşlerinizi arkadaşlarınızla nezaket kuralları çerçevesinde tartışınız. Tartışmalarınız sonucunda Duru'nun çalışması için oluşturabileceği araştırma sorularına örnekler yazınız. Sorularınızı verilen tabloyu kullanarak iki kategorik değişkenli istatistiksel araştırma sorularında bulunması gereken ölçütlere göre inceleyiniz.

